

Licht traumatisch hoofd-/hersenenletsel (LTH) bij kinderen en jongeren t/m 17 jaar

Uw kind heeft een licht traumatisch hoofd-/hersenenletsel (LTH) opgelopen door een ongeval, een klap tegen het hoofd of abrupte beweging. Deze folder geeft informatie over de mogelijke gevolgen en geeft u enkele adviezen, die de arts ook mondeling aan u heeft verteld.

Licht traumatisch hersenenletsel

Bij licht traumatisch hersenenletsel worden de hersenen voor korte tijd letterlijk door elkaar geschud en treedt een kortdurend bewustzijnsverlies en/of geheugenverlies op. Het bewustzijnsverlies kan variëren van enkele seconden tot maximaal vijftien minuten.

Licht traumatisch hoofdletsel

Als er geen bewustzijnsveranderingen of geheugenverlies bij het letsel zijn opgetreden, is er alleen sprake van hoofdletsel. De klachten die bij hoofdletsel optreden, zijn vaak veel minder dan de klachten bij licht hersenenletsel.

Geheugenverlies

Van het ongeval en van enige tijd daarvoor kan uw kind zich soms niets meer herinneren.

Meestal komen de herinneringen tot vlak voor het ongeval snel weer terug. Ook kan het zijn dat uw kind zich niets meer kan herinneren van de periode ná het ontstaan van het letsel: dit is posttraumatische amnesie (PTA), wat enige tijd kan aanhouden. Omdat de hersenen gedurende deze tijd geen informatie kunnen opslaan, komen deze herinneringen meestal niet meer terug. Het heeft dan ook geen zin om naar deze herinneringen te blijven zoeken.

Verschijnselen in de eerste 24 uur

Hoewel een LTH een relatief onschuldige aandoening is, komt het in uitzonderlijke gevallen voor dat er tijdens de eerste 24 uur gevaarlijke complicaties optreden.

Tegenwoordig is het voor artsen echter goed mogelijk om te voorspellen bij welke patiënten deze complicaties kunnen optreden. Op het moment dat uw kind van de behandelend arts naar huis mag, kunt u ervan uitgaan dat het risico op zo'n complicatie vrijwel uitgesloten is.

Wekadvies

Om een eventuele complicatie bij uw kind snel te kunnen herkennen, kan er geadviseerd worden uw kind de eerste 24 uur na het ongeval om de twee uur te wekken, zowel overdag als 's nachts. Vaak wordt ervoor gekozen het wekadvies in het ziekenhuis uit te voeren en zullen onze verpleegkundigen uw kind wekken. Wanneer uw kind op een andere wijze dan gebruikelijk wakker wordt of reageert (suffer wordt of gaat braken), worden er mogelijk aanvullende onderzoeken verricht.

Is uw kind thuis? Wek het dan in de periode van 6 tot 24 uur na het ongeval iedere twee uur om te controleren of uw kind nog goed wakker wordt en reageert zoals u in een normale situatie ook zou verwachten.

Wanneer moet u direct contact opnemen met de arts?

Als (één van) de volgende veranderingen optreden in de toestand van uw kind, moet u direct contact opnemen met de behandelend arts van uw kind of de eerste hulp afdeling van het ziekenhuis:

- Snelle verslechtering van zijn of haar toestand;
- Forse toename van hoofdpijn;
- Herhaaldelijk braken;
- Verwardheid;
- Sufheid (uw kind is moeilijk te wekken).

Verschijnselen eerste dagen

Een LTH gaat meestal voorbij zonder restverschijnselen. In de eerste dagen of weken hebben veel patiënten last van zogenoemde posttraumatische klachten; klachten die optreden na een ongeval (trauma). Dit is heel normaal.

Leg aan uw kind uit dat hij/zij mogelijk klachten kan krijgen, maar dat dit heel normaal is. De ernst van de klachten neemt vaak spontaan af, maar een kleine groep patiënten blijft langer dan zes maanden last houden van deze klachten.

Hieronder volgt een overzicht van verschijnselen waar uw kind nog enige tijd last van kan hebben:

- Hoofdpijn;
- Duizeligheid;
- Wazig zien;
- Tragere verwerking van informatie;
- Geheugen- en concentratieproblemen;
- Moeite met aandachts- en inspanningstaken;
- Sneller vermoeid zijn;
- Slaperigheid;
- Sneller geïrriteerd zijn;

- Overgevoeligheid voor licht en geluid;
- Oorsuizen en gehoorverlies.

In deze periode is bedrust niet nodig, maar is het wel verstandig om het wat rustig aan te doen.

Wat uw kind wel en niet mag doen

Om te voorkomen dat uw kind in de komende periode meer klachten krijgt of dat bestaande klachten erger worden, vindt u hieronder enkele adviezen met betrekking tot specifieke activiteiten.

Eerste dagen na thuiskomst

- Uw kind hoeft niet de hele dag op bed te blijven liggen. Bouw de tijd in bed rustig af, zodat uw kind binnen enkele dagen weer volledig op de been is.
- Laat uw kind in beperkte mate televisie kijken, de computer gebruiken of videospelletjes spelen.
- Geef uw kind geen aspirine, maar gebruik paracetamol. Voor kinderen geldt een aangepaste dosering.
- Geef in de eerste dagen voldoende paracetamol. Dosering:
 - 0-6 jaar: aantal mg en hoe vaak per dag in overleg met een arts;
 - 6-9 jaar: 500 mg twee à drie keer per dag;
 - 9-12 jaar: 500 mg drie keer per dag;
 - 12-15 jaar: 500 mg vier tot zes keer per dag;
 - 15 jaar en ouder: 500 mg zes keer per dag.

Door de pijn voldoende te onderdrukken, is het makkelijker om overdag zo normaal mogelijk te functioneren en 's nachts goed te slapen. Kijk na een paar dagen of het mogelijk is om het geven van paracetamol weer te stoppen.

School en sport

Ook als uw kind nog klachten heeft, kan het op zich geen kwaad om uw kind weer naar school te laten gaan. Er is nooit aangetoond dat schoolwerk een negatieve invloed heeft op toename van klachten of het langer blijven bestaan van klachten. Het is wel begrijpelijk dat school met klachten moeilijker is, waardoor het mogelijk is dat uw kind in het begin nog maar halve dagen naar school kan gaan. Dit kan langzaam uitgebreid worden.

Kinderen kunnen na op het oplopen van een LTH het beste zelf aangeven of ze weer in staat zijn om (buiten) te gaan spelen of sporten. Ook hierbij is het belangrijk om de activiteiten uit te breiden naarmate de klachten verminderen.

Klachten op lange termijn

De ernst van de klachten neemt meestal spontaan af, maar bij een kleine groep patiënten kunnen de klachten langer dan zes maanden blijven bestaan.

Mogelijke lange termijn gevolgen zijn:

- Lichamelijke klachten; zoals hoofdpijn, overgevoeligheid voor licht/geluid, duizeligheid, evenwichtsproblemen, vermoeidheid, slaapproblemen, verminderde reuk/smaak;
- Problemen met gedrag en emoties; zoals prikkelbaar, impulsief, labiel, last van stemmingswisselingen, gebrek aan initiatief;
- Problemen met denken; zoals aandachts-, concentratie-, geheugenproblemen.

Als dergelijke klachten langer dan zes maanden bij uw kind aanhouden, wordt geadviseerd uw huisarts en/of zo nodig een neuroloog te raadplegen. Er kan dan bekeken worden of (neuropsychologisch) onderzoek naar de aard van de klachten van uw kind zinvol is.

De hersenen van jonge kinderen zijn nog volop in ontwikkeling. Als kinderen licht traumatisch hoofd- en/of hersenletsel oplopen, kunnen de gevolgen pas jaren later merkbaar zijn. Sommige hersenfuncties zijn nog niet volledig ontwikkeld. Het is mogelijk dat de hersenen zich niet helemaal optimaal kunnen ontwikkelen zoals ze dat gedaan zouden hebben als het kind geen letsel had opgelopen. Als er dan in de tienerjaren, of nog later, problemen met denken en gedrag tot uiting komen, kan de oorzaak mogelijk het licht traumatisch hoofd-/hersenletsel zijn.

Wie kunt u bellen?

Bij vragen kunt u tijdens kantooruren bellen met de polikliniek kindergeneeskunde; 0492-59 59 55. Als u buiten kantoor tijden zorg nodig heeft die niet kan wachten, bel dan met de spoedpost: 088-87 65 151. Het algemeen nummer van het ziekenhuis is altijd bereikbaar via telefoonnummer 0492-59 55 55. In geval van nood kunt u natuurlijk altijd 112 bellen.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, stel deze dan gerust aan de behandelend arts van uw kind of de huisarts.

Deze adviestekst voor schriftelijke patiënten informatie voldoet aan de richtlijn 'Opvang van patiënten met licht traumatisch hoofd/hersenletsel (LTH)', welke op initiatief van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie is opgesteld door de richtlijnwerkgroep LTH in samenwerking met het Kwaliteitsinstituut voor de Gezondheidszorg CBO. De adviestekst voor schriftelijke patiënten informatie is ontwikkeld door de CBO-richtlijnwerkgroep in samenwerking met de Hersenstichting.

Telefoonnummers en adressen

Polikliniek Kind & Jeugd
Locatie Deurne
T: 0493 – 32 89 15
Locatie Helmond
T: 0492 – 59 59 55

Locatie Helmond
Wesselmanlaan 25
5707 HA Helmond
T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne
Dunantweg 16
5751 CB Deurne
T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert
Julianastraat 2
5421 DB Gemert
T: 0492 – 59 55 55

